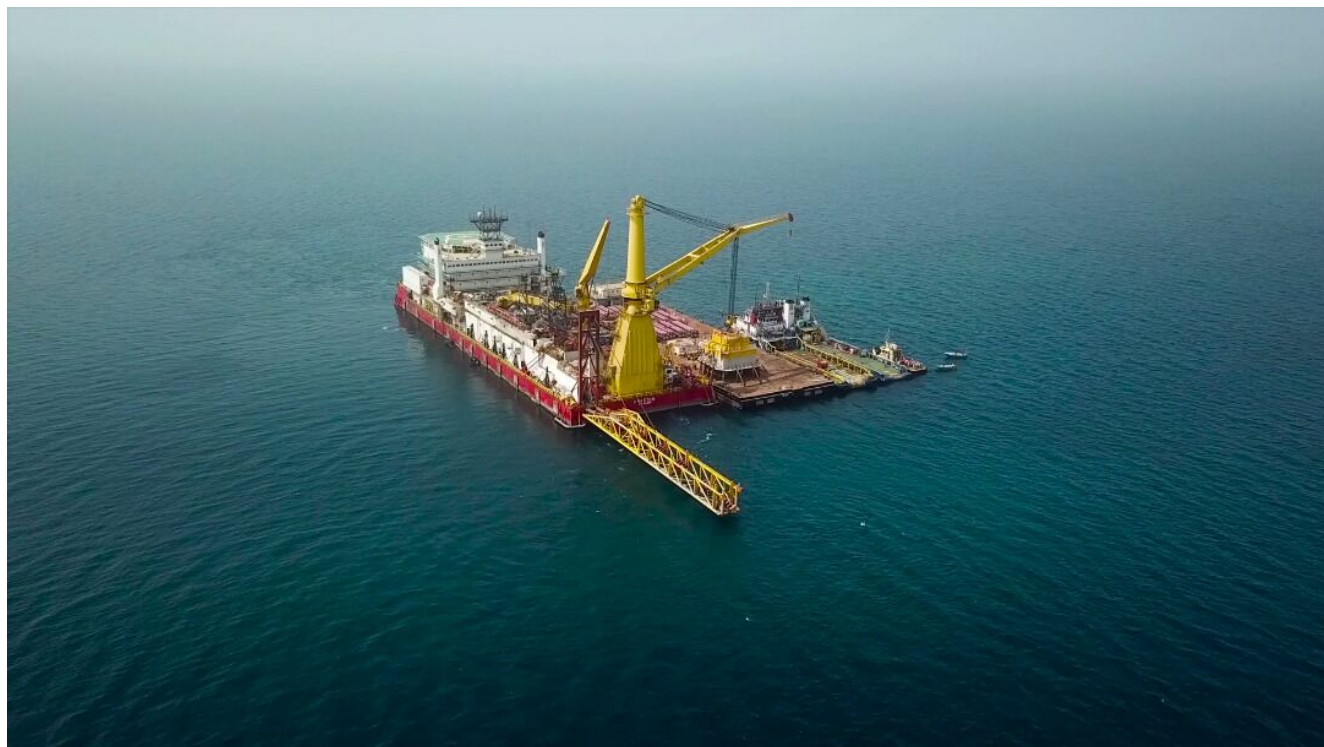

دراوج شدیدترین تحریم‌ها | نمایش شکست تحریم‌ها با صادرات نفت ایران از دریای عمان

با وجود آنکه صنعت نفت سه سال است که تحت شدیدترین تحریم‌ها قرار گرفته با این حال توسعه در این صنعت متوقف نشده و در این راستا، بهره‌برداری از خط لوله انتقال نفت گوره-جاسک و پایانه نفتی آن مایش شکست تحریم‌ها علیه نفت ایران است.

به گزارش مشعل نیوز خرداد سال ۹۶، ایران طرحی را با هدف ایجاد پایانه نفتی در خارج از خلیج فارس و انتقال نفت به آن پایانه آغاز کرد. در آن زمان هنوز برجام از سوی آمریکا لغو نشده بود و ایران در تلاش بود تا با تکیه حداکثری به توان داخلی و البته استفاده از تکنولوژی روز دنیا، خط لوله‌ای هزار کیلومتری را از گوره تا جاسک احداث کند و در نهایت با ایجاد پایانه صادراتی نفت در جاسک، نفت ایران از آب‌های دریای عمان راهی مقاصد صادراتی شود.

اما به فاصله کمتر از یک سال از این تصمیم، ترامپ از برجام خارج شد و تحریم‌ها به صورت یک جانبه علیه صنعت نفت ایران اعمال شد.

با این حال از آنجا که توسعه صنعت نفت متوقف شدنی نیست، ایران تلاش کرد تا با وجود تحریم‌ها و در ادامه شیوع کرونا، این طرح را در زمان‌بندی اعلام شده به نتیجه برساند.

و اکنون بیش از ۹۱ درصد از تجهیزات مورد نیاز در ساخت این طرح ۱.۵ میلیارد دلاری که از اسفند سال ۹۷ آغاز شده در داخل کشور تامین شده است و این اقدام باعث صرفه‌جویی ۵۰۰ میلیون یورویی بوده است.

خودکفایی ایران در تولید لوله‌های نفت ترش

این در شرایطی است که در ابتدا قرار بود لوله‌های این طرح با همکاری ایران و شرکای خارجی با هدف انتقال تکنولوژی تامین شود. بازگشت تحریم‌ها اما باعث شد تا ایران به فکر استفاده از توان داخلی برای تولید این لوله‌ها باشد.

بنابراین به‌منظور تأمین لوله‌های مورد نیاز طرح احداث خط لوله انتقال نفت خام گوره به جاسک، برای نخستین بار تولید شمش، تختال و ورق متناسب با استانداردهای مورد نیاز از سنگ معدن آهن فراهم و این زنجیره با تولید شمش، ورق و لوله طبق استانداردهای روز دنیا (API ۵L) و (NACE) در سه کارخانه بزرگ کشور در استان‌های اصفهان و خوزستان ایجاد شد.

مجوز لازم برای تأمین ۲۰ درصد از ورق‌های مورد نیاز پروژه احداث خط لوله گوره به جاسک در تیرماه سال ۹۶ صادر شد.

به این ترتیب زنجیره تولید لوله‌های این طرح راهبردی (تختال، ورق و لوله و حتی مواد اولیه پوشش) از سوی شرکت‌های داخلی تأمین شد و حتی بر اساس اعلام شرکت مهندسی و توسعه نفت، ظرفیت تولید لوله‌های این طرح پس از مدتی با به‌کارگیری دیگر ظرفیت‌های لوله‌سازی کشور، بیش از ۲ برابر افزایش یافت. این افزایش ظرفیت، ضمن تسریع روند کار، اشتغال‌زایی نیز به دنبال داشت و حدود ۸۰۰ نفر به‌صورت مستقیم و ۱۷۰۰ نفر به‌صورت غیرمستقیم به مجموعه فعالان شاغل در این طرح افزوده شدند.

در اجرای این خط لوله، تنها در بهار سال ۹۹، بیش از یک میلیون مترمکعب عملیات خاک‌برداری، بیش از ۱۱۰ کیلومتر مسیرسازی، حدود ۵۰ کیلومتر عملیات ریسه لوله و افزون بر ۷۰ کیلومتر جوشکاری لوله انجام شد. بخش زود هنگام طرح احداث خط لوله نفت گوره به جاسک که عملیات اجرایی آن به‌طور جدی از تابستان ۹۸ کلید خورد تا پایان خردادماه ۹۹ بیش از ۵۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشت و دست آخر کار احداث این خط لوله در پایان سال ۹۹ نهایی شد.

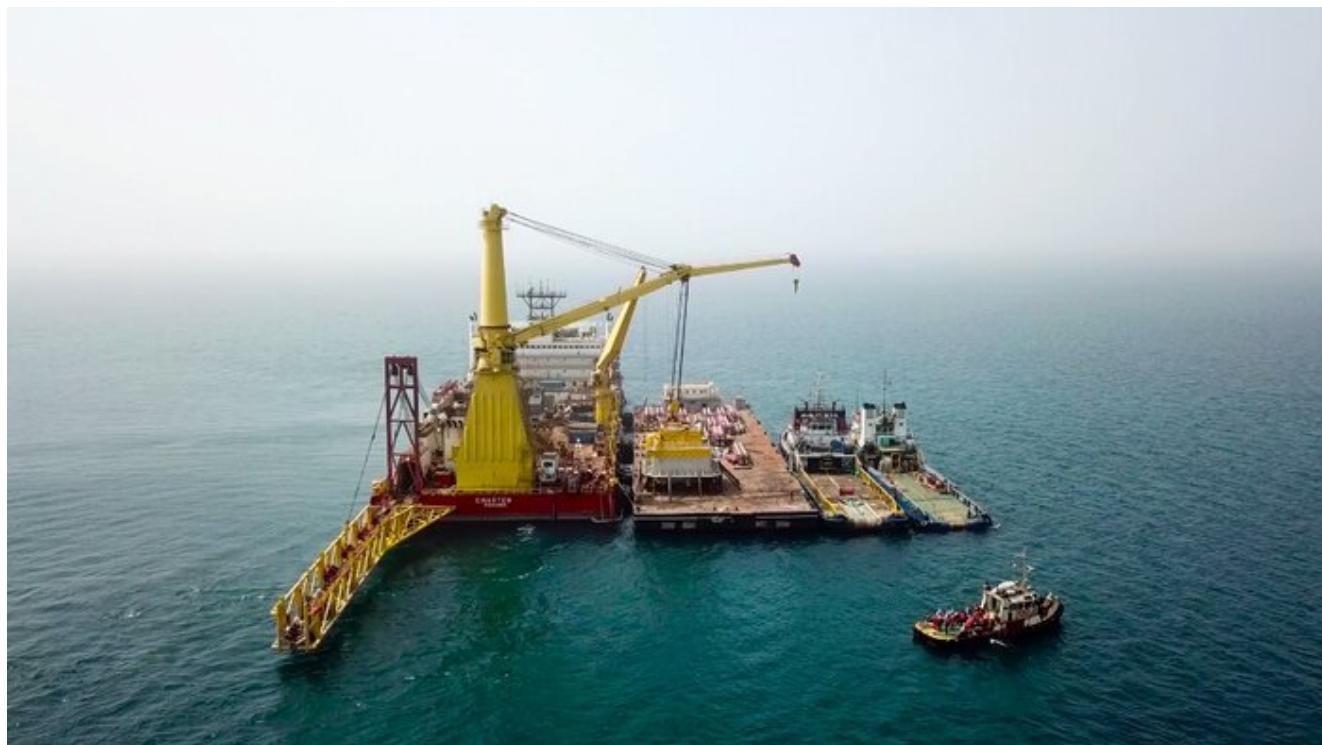
لوله‌گذاری دریایی پایانه نفتی جاسک نیز با راهبری شرکت نفت و گاز پارس در آخرین روز دی‌ماه سال ۹۹ آغاز و نخستین گوی شناور صادراتی پایانه نفتی جاسک هم با ظرفیت طراحی بارگیری یک‌میلیون بشکه نفت خام در روز در آخرین روزهای اسفند نصب شد.

تغییر در طراحی برای تامین الکتروپمپ‌ها

علاوه بر لوله‌های ویژه‌ای که در این طرح مورد نیاز، پمپ‌هایی نیز باید ساخته می‌شد تا نفت تولیدی از میادین غرب کارون را به پایانه جاسک برساند.

ساخت این پمپ‌ها در ابتدا غیر ممکن به نظر می‌رسید. طبق طراحی اولیه برای هر ایستگاه پنج دستگاه الکتروپمپ سانتریفیوژ ۶ مگاواتی از نوع BB۳ در نظر گرفته شده بود که امکانات و ظرفیت ساخت چنین الکتروپمپ‌هایی در داخل کشور وجود نداشت، بنابراین در بازنگری و روزآمد کردن تأسیسات براساس ظرفیت تولید داخل، برای هر ایستگاه ۱۰ دستگاه پمپ ۲.۵ مگاواتی در مجموع به تعداد ۵۰ دستگاه طراحی شد. به عبارت ساده‌تر به جای استفاده از پمپ‌های با توان بالا از تعداد بیشتری پمپ با توان کمتر استفاده می‌شود.

قرارداد ساخت و بهره‌برداری پنج ساله از این الکتروپمپ‌ها با سه سازنده توانمند داخلی در شهریور ماه سال گذشته امضا شد. با این تدبیر امکان ساخت داخلی پمپ‌ها فراهم شد.

ریسک تأمین پمپ‌ها از خارج از کشور به دلیل تحریم‌های ظالمانه کاهش یافت، زمان مورد نیاز برای ساخت، راه اندازی و بهره‌برداری مرحله‌ای و زودهنگام کوتاه و عملیات بهره‌برداری تسهیل شد و از خروج ارز نیز جلوگیری به عمل آمد.

با این اقدامات و تکیه بر توان داخل، تولید در کشور رونق گرفت. این در حالی بود که اغلب واحدهای تولیدی، به دلیل تحریم‌ها، یا با ظرفیت پایین کار می‌کردند و یا به طور کامل تعطیل شده بودند.

ارتقا امنیت انرژی با کاهش مسیر صادرات نفت

این خط لوله و پایانه صادراتی آن علاوه بر آنکه تنوع پایانه‌های صادراتی ایران را ایجاد می‌کند، همچنین به دلیل آنکه در خارج از خلیج فارس و تنگه هرمز قرار دارد، امنیت انرژی را برای کشور به همراه دارد.

فاصله بندر جاسک تا جزیره خارک حدود ۵۰۰ کیلومتر است. همچنین در حالی که بندر جاسک در سواحل دریای عمان و نزدیک به آب‌های اقیانوسی است، برای دسترسی به پایانه نفتی ایران در خارک،

نفتکش‌ها باید از تنگه هرمز عبور کنند و وارد خلیج فارس شوند. همچنین مشتریان نفت ایران، به دلیل کوتاه‌تر شدن مسیر بارگیری و کاهش چشمگیر هزینه‌های حمل و بیمه‌های دریایی، استقبال بیشتری از این پایانه خواهند داشت.

از همین رو افتتاح این خط لوله و پایانه جاسک می‌تواند به بازپس گیری بازار نفت ایران از کشورهای رقیب کمک کند زیرا ترجیح خریداران این است که به جای اینکه نفت را در خلیج فارس تحول بگیرند در نزدیکی آب‌های اقیانوسی خرید نفت خود را انجام دهند.

نتیجه معکوس تحریم‌ها در صنعت نفت ایران

با توجه به این اقدامات، تحریم‌ها علیه صنعت نفت ایران نتیجه معکوس داده و به اهداف خود نرسیده‌اند و دیگر توجیهی برای آن‌ها نیز وجود ندارد. موقعیت ایران به عنوان یکی از بزرگترین تأمین کنندگان انرژی جهان و بازگشت نفت آن به بازار پس از لغو تحریم‌ها می‌تواند به بهبود تجارت و صنعت جهانی در دنیای پسا کرونا بی‌انجامد.

ایران پیش از این و همزمان با اجرایی‌شدن برجام، نشان داد که در

کمتر از ۴ ماه می‌تواند تولید نفت خود را به میزان پیش از تحریم‌ها برساند و به سرعت مشتریان سنتی خود را جذب کند.

واقعیت این است که هر زمان ایران شاهد تحریم علیه زیرساخت‌ها و منابع خود به هر بهانه‌ای بوده، اراده برای استفاده از توان داخلی بیشتر شده است، تا در تولید و صادرات نفت و گاز خود به عنوان اهرم اصلی نفوذ بین‌المللی این کشور، به خودکفایی برسند. احداث خط لوله انتقال نفت گوره- جاسک در این شرایط بهترین تایید برای این مدعا است.

به گزارش ایرنا، خط لوله گوره - جاسک به طول هزار کیلومتر با تکیه بر توان داخلی احداث شده است.

هدف از احداث این خط لوله، انتقال روزانه یک میلیون بشکه نفت تولیدی در خوزستان به سواحل مکران، ذخیره سازی نفت در کنار سواحل دریای عمان، صادرات نفت ایران از پایانه جدید، تضمین استمرار نفت خام، ارتقا جایگاه ایران در بازارهای بین‌المللی، تمرکززدایی از خارک و توسعه پایدار و اشتغال‌زایی در سواحل مکران عنوان شده است.

در ساخت این خط لوله ۵ هزار نفر اشتغال مستقیم و ۱۰ هزار نفر اشتغال غیرمستقیم ایجاد شده است.

احداث خط لوله گوره - جاسک و پایانه صادراتی نفت خام در بندر جاسک، از طرح‌های اولویت‌دار شرکت ملی نفت ایران است که با استفاده حداکثری از توان پیمانکاران و سازندگان داخلی در دست اجرا قرار دارد. شرکت ملی نفت ایران، حدود پنج هزار هکتار از اراضی سواحل مکران واقع در ۶۵ کیلومتری غرب شهر جاسک، نزدیکی‌های کوه مبارک را به منظور احداث طرح‌های ویژه نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی تحصیل و جانمایی کرده که با توجه به تصویب احداث خط لوله ۴۲ اینچ انتقال نفت خام گوره - جاسک، بخشی از اراضی تحصیل‌شده غرب جاسک به‌منظور احداث پایانه صادرات نفت خام و احداث مخازن ذخیره‌سازی نفت خام تخصیص یافته‌اند.

این طرح مشتمل بر بخش‌های ساخت حدود هزار کیلومتر خط لوله ۴۲ اینچ، پنج ایستگاه پمپاژ، تجهیزات اندازه‌گیری و پایش، احداث مخازن ذخیره‌سازی و ساخت اسکله صادراتی است و با اجرای آن، امکان انتقال روزانه یک میلیون بشکه نفت خام از پایانه نفتی گوره در استان بوشهر به منطقه جاسک در ساحل دریای عمان فراهم می‌شود و جاسک به عنوان دومین پایانه صادراتی نفت خام کشور، اهمیت راهبردی

